

'Opgepast voor ongelukken'

De mening

'De vraag naar hulp bij zelfdoding is niet nieuw. Ze wordt al jaren gesteld. In Nederland gebeurde dat voor het eerst publiek met het proefproces Brongersma: een hoogbejaarde ex-senator die van zijn huisarts euthanasie vroeg en kreeg omdat hij helemaal klaar was met het leven.'

'Ook bij ons ontstond heel wat beroering toen de 93-jarige Amelie Van Esbeen in maart vorig jaar in hongerstaking ging omdat ze geen euthanasie kreeg. Met dat verschil dat Brongersma levensmoe maar gezond was, terwijl bij Amelie Van Esbeen de levensmoeheid mee veroorzaakt werd door diverse lichamelijke kwalen. Ze was bijvoorbeeld bedlegerig. Voor een vrouw die heel haar leven uiterst zelfstandig geweest was, was dat ondraaglijk. En om die reden heeft ze uiteindelijk haar zin gekregen.'

mhb

Tragiek van hoogbejaarden

© Marc Herremans - Corelio

'De vraag naar een waardige beëindiging van het zogenaamde voltooide leven zal zich door de vergrijzing in de toekomst steeds nadrukkelijker stellen. Het is de tragiek van hoogbejaarde mensen die zich afvragen wat ze hier eigenlijk nog doen op deze aardbol.'

'Om voor euthanasie in aanmerking te komen moet je nu ongeneeslijk ziek zijn en ondraaglijk lijden, maar een mens kan ook ondraaglijk lijden zonder aantoonbare ziekte. Het probleem is: er bestaat geen enkele beroepsgroep die voldoende competent is om te oordelen of iemand uitzichtloos en ondraaglijk lijdt omdat hij onherroepelijk klaar is met het leven.'

'Met onherroepelijk bedoel ik dat je de zekerheid moet hebben dat de persoon nooit meer van gedacht zal veranderen. Want stel je voor dat zo'n man van 75 jaar een nieuwe vrouw ontmoet en weer zin krijgt in het leven. Niemand kan zoiets uitsluiten.'

Praktische problemen

'In principe sta ik achter dat Nederlandse voorstel, maar de praktische uitvoering is niet evident. Zowel juridisch als ethisch. Want hoe doe je dat: moet de aanvrager die zelfdoding zelf uitvoeren of laat je dat door gespecialiseerde hulpverleners doen? De Nederlandse rechtsgeleerde Huib Drion suggereerde daarom al in 1991 de ontwikkeling van een ideale zelfdodingspil: reuk-, smaak- en pijnloos en 100 procent efficiënt.'

'Voor alle duidelijkheid: zo'n pil bestaat niet. Maar mocht ze bestaan, dan zou ze al vlug via het internet voor iedereen beschikbaar zijn. Ook voor tieners die wel eens naar de pil zouden durven grijpen uit liefdesverdriet. Ik ben enorm voor het zelfbeschikkingsrecht, maar alleen al

uit veiligheidsoverwegingen zou je toch de tussenschakel van de hulpverlening moeten inbouwen, zoals trouwens ook in Nederland wordt voorgesteld.'

Schuldig verzuim

'Juridisch gezien zou hulp bij zelfdoding moeten kunnen: zelfdoding is niet strafbaar in ons land en hulp bieden aan een niet-strafbaar feit is bijgevolg ook niet strafbaar. Maar onze strafwet verplicht ons ook om zelfmoord te verhinderen. Want wie zelfmoord wil plegen verkeert in een noodsituatie en moet daaruit geholpen worden. Doe je dat niet, dan pleeg je schuldig verzuim. Daarom huiveren de meeste artsen voor hulp bij zelfdoding, omdat ze niet afhankelijk willen zijn van de appreciatie van een rechter.'